

Addendum ‘Duaal leren’ bij het sectorconvenant 2021 - 2022 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de Bouwsector

---

Tussen de VLAAMSE REGERING,

hierbij vertegenwoordigd door:

- Mevrouw Hilde Crevits, De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,
- De heer Ben Weyts, De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

hierna de “Vlaamse Regering” genoemd,

en de SOCIALE PARTNERS VAN SECTOR BOUW,

met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

- De heer Karl Neyrinck, Voorzitter Vlaamse Confederatie Bouw;
- De heer Jean-Pierre Waeytens, Gedelegeerd Bestuurder Bouwunie;
- De heer Marnix Van Hoe, Bestuurder, FeMa;

met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

- De heer Justin Daerden, Federaal Secretaris ACV-Bouw, Industrie & Energie;
- De heer Gianni De Vlaminck, Federaal Secretaris ABVV-AC;
- De heer Johan Vandycke, Nationaal Sectoraal Verantwoordelijke ACLVB;

hierna “de sector” genoemd,

Wordt overeengekomen wat volgt:

Verbintenissen van de Vlaamse Regering

Artikel 1. De Vlaamse Regering verbindt er zich toe in het kader van voorliggende overeenkomst tijdens de periode van **1 januari 2021 tot en met 31 december 2022** een maximale toelage van **213.380,- EUR** uit te betalen aan **Constructiv, Koningsstraat 132 bus 1, te 1000 Brussel** (ondernemingsnummer: **0406.466.622** -bankrekeningnummer: **BE34 3101 2389 8590**) ter financiering van acties ter versterking van de werkcomponent van duaal leren.

Artikel 2. De in dit addendum opgenomen engagementen zijn inspanningsverbintenissen en resultaatsverbintenissen. Bij de afrekening wordt de verantwoording van de inspanningen én van de resultaten beoordeeld:

- 80% is inspanningsfinanciering die wordt toegekend op basis van vooraf vastgelegde inspanningsverbintenissen
- 20% is resultaatsfinanciering die wordt toegekend op basis van vooraf vastgelegde resultaatsverbintenissen. 20 % van het in artikel 1 vermelde bedrag wordt uitbetaald in zoverre de resultaatsverbintenissen behaald zijn. Als een verbintenis niet wordt behaald, wordt de twintig procent a rato van het aantal behaalde resultaatsverbintenissen uitbetaald;
- De storting van de subsidie wordt geregeld via het Ministerieel Besluit houdende toekenning van een projectsubsidie aan Constructiv ter uitvoering van het addendum “Duaal leren” bij het sectorconvenant (2021-2022) afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de Bouwsector.

Verbintenissen van de sector

Artikel 3. De Bouwsector verbindt zich ertoe om, vertrekkende van een sectorale visie op de werkcomponent van duaal leren, de sectorale realiteit en de sectorspecifieke uitdagingen en prioriteiten een aantal doelgerichte **acties** op te zetten ter versterking van de werkcomponent van duaal leren.

De acties geformuleerd in dit addendum hebben betrekking op:

- de kwantiteit van leerwerkplekken voor het secundair onderwijs
- de kwaliteit van leerwerkplekken voor het secundair onderwijs
- het inzetten op het duaal leren in het hoger- en volwassenenonderwijs

Artikel 4. De sector verbindt er zich toe de subsidie uitsluitend aan te wenden ter uitvoering van deze acties.

Artikel 5. Ter verantwoording en ter evaluatie van deze overeenkomst bezorgt de sector ten laatste op **31 januari 2022** een voortgangsrapport en ten laatste op **31 januari 2023** een eindrapport aan het departement Werk en Sociale Economie. Het voortgangs- en eindrapport omvatten:

- de rapportering over de verschillende initiatieven ter realisering van het actieplan;
- de toetsing van de realisaties van de resultaatsverbintenissen en de doelstellingen vermeld in het addendum 'duaal leren';
- de verantwoording van de aanwending van de ontvangen subsidiebedragen (enkel voor het eindrapport).

Het departement Werk en Sociale Economie bezorgt de richtlijnen inzake de rapportering tijdig aan de sector.

Omgevingsanalyse

1. Sector in cijfers en trends

Het Sectoraal Partnerschap bouw startte in december 2016. De Vlaamse sociale partners van de bouwsector beslissen om alles bevoegdheden uit het decreet in handen van Constructiv te geven. Enkel de klachtenbehandeling blijft in handen van het Vlaams Partnerschap.

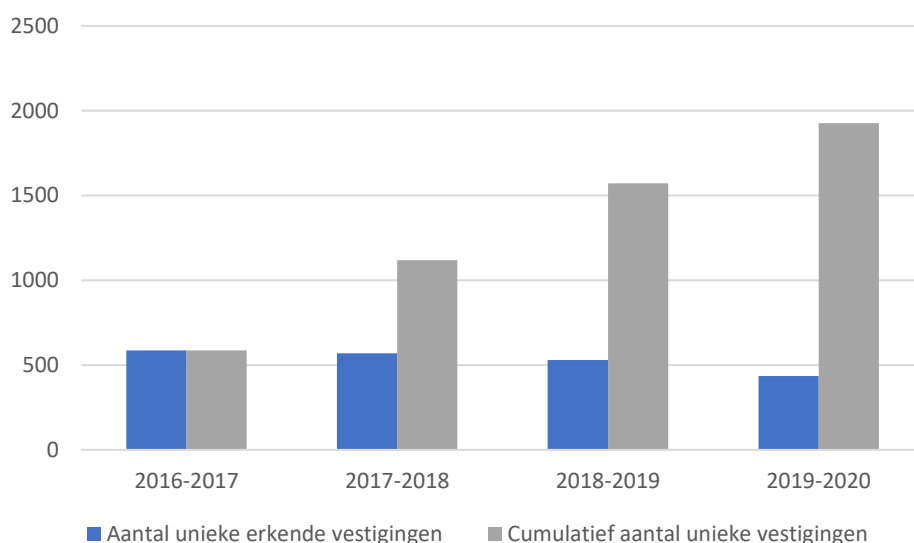
Dit engagement volgde uit de decennialange werking van het Industrieel LeerlingenWezen, wat in de bouwsector gesplitst was in het Jongeren LeerlingenWezen (JLW) voor minderjarigen en Alternierende BouwOpleiding (ABO) voor meerderjarigen. De sector (op federaal niveau) erkende zowel de onderwijsverstrekkers als de leerondernemingen, en voorzag premies voor de onderwijsverstrekkers en de leerlingen. De overeenkomsten werden mee door het sectoraal opleidingsfonds ondertekend. De inhouden van de opleidingen werden in samenwerking met de sector opgemaakt. Dit sectoraal stelsel van alternerend leren bestond naast de vele alternatieven. Met de zesde staatshervorming werd de federale bevoegdheid ook binnen Constructiv doorgevoerd, en trokken de Vlaamse sociale partners van de bouwsector volop de kaart om een Sectoraal Partnerschap op te richten.

Cijfers

Terwijl de samenwerkingsovereenkomst werd ondertekend in december 2016, werden de erkenningen reeds in juli 2016 behandeld door Constructiv. Tussen 1 juli 2016 en 31 augustus 2020 behandelde het SP Bouw 5724 erkenningsaanvragen van 2763 unieke vestigingen. Elk van deze aanvragen werd administratief behandeld, en elke onderneming werd minstens éénmaal gecontacteerd.

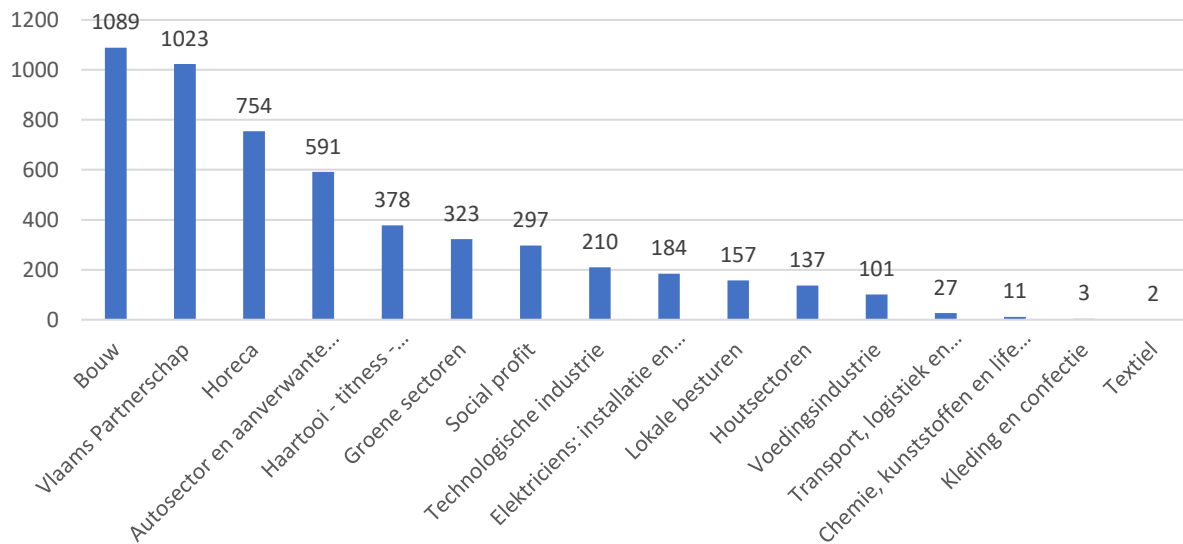
Onderstaande tabel geeft het aantal (cumulatief) unieke erkende vestigingen weer voor het SP Bouw per schooljaar. Jaarlijks daalt het aantal nieuwe erkende unieke vestigingen. Cumulatief zijn er 1926 unieke vestigingen erkend sinds juli 2016 t.e.m. april 2020. Op datum van 31 augustus 2020 zijn er 1981 unieke vestigingen met ten minste één erkende opleiding. Het SP Bouw is goed voor een kwart van het totaal aantal uniek erkende vestigingen in Vlaanderen.

(Cumulatief) aantal unieke vestigingen erkend in de periode juli 2016-april 2020 (Bron: DWSE: bijlage dual addendum)

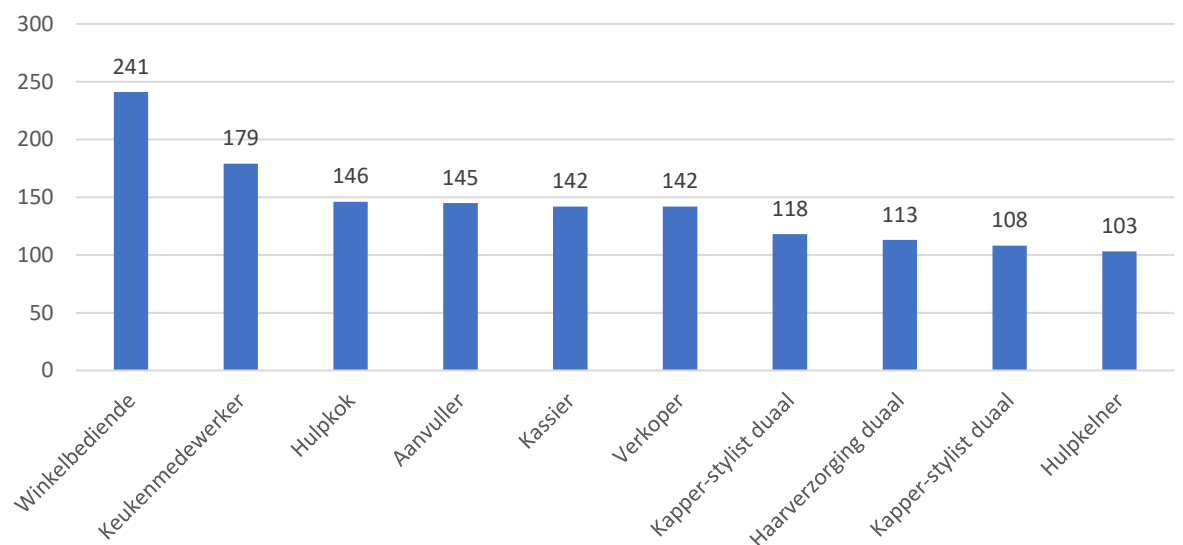
In het schooljaar 2019-2020 behandelde het SP Bouw 1089 aanvragen, wat het hoogste aantal is van alle SP's. Enerzijds is de bouwsector een grote sector, anderzijds bestaat er bij bouwondernemingen een traditie om leerlingen op te leiden. Alhoewel ondernemingen niet steeds de jongeren met het verwachte/gewenste profiel toegewezen krijgen, blijven veel bouwondernemingen bereid om een leerwerkplek aan te bieden.

Aantal erkenningsaanvragen per SP in 2019-2020 (Bron: Jaarrapport VP 2019-2020)

De bouwsector kent een brede waaier aan opleidingen, wat in het bouwonderwijs gereflecteerd wordt in een breed aanbod binnen het alternerend leren. In de top 10 van de ingediende erkenningsaanvragen in het schooljaar 2019-2020 staat geen enkel bouwberoep, terwijl het SP Bouw wel het meest aantal aanvragen heeft behandeld. In het SP Bouw is 'metselaar' de meest aangevraagde opleiding (98 aanvragen in schooljaar 2019-2020).

Top 10 van het meest ingediende erkenningsaanvragen 2019-2020 (Bron: Jaarrapport VP 2019-2020)

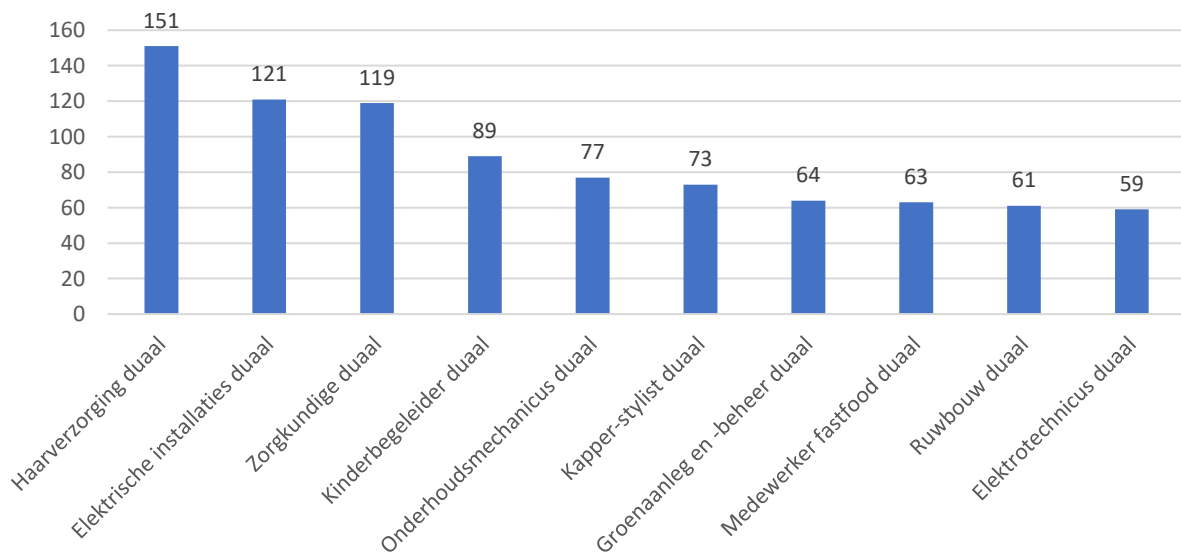
Een theoretische inschatting van het aantal leerwerkplekken per onderneming is moeilijk te geven. Het aantal leerovereenkomsten per bedrijf is afhankelijk van het aantal arbeiders dat tewerkgesteld was gedurende het kwartaal voorafgaand aan de aanvraag:

- Minder dan 5 arbeiders = 1 leerling
- 5 - 10 arbeiders = 2 leerlingen
- +10 arbeiders = 2 leerlingen + 1 leerling per schijf van 10 arbeiders en een absoluut maximum van 15 leerlingen per vestiging

De bouwsector is een uitgesproken KMO-sector, waar 75 % van de ondernemingen maximum 5 arbeiders en 20 % van de ondernemingen maximum 20 arbeiders tewerkstelt. Slechts 5 % van de ondernemingen stelt minstens 20 arbeiders tewerk. 75 % van de ondernemingen kan dus slechts één leerling opleiden. Ook alle zelfstandigen die de bouwsector kent, kunnen maximaal één leerling tewerkstellen. 25 % van de ondernemingen kan twee leerlingen opleiden, en 5 % van de ondernemingen kan meer dan 2 leerlingen opleiden.

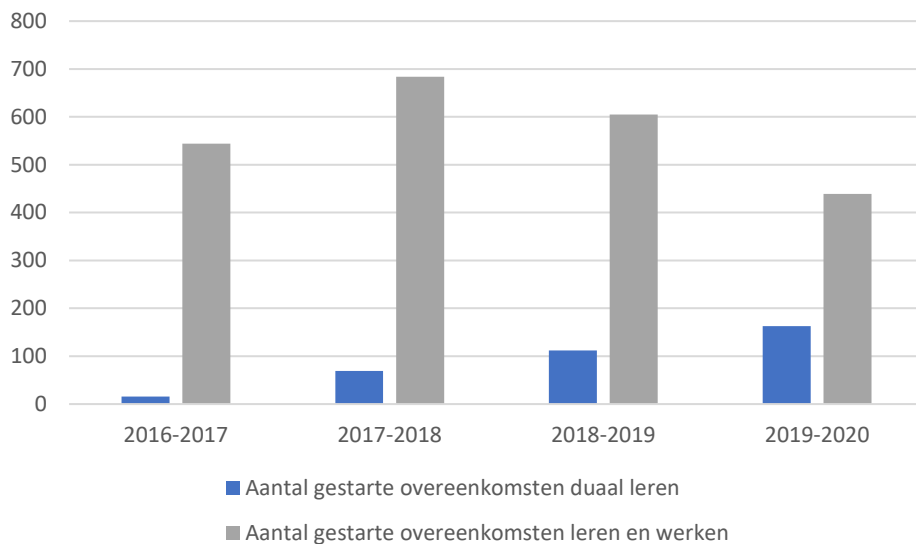
In het schooljaar 2019-2020 kende het SP Bouw 439 gestarte overeenkomsten in het stelsel van leren en werken, wat 15,9 % is van het totaal aantal gestarte overeenkomsten in het stelsel leren en werken (Bron: Groepssectorfoto 2020). Voor het duaal leren werden er in datzelfde schooljaar 163 overeenkomsten opgestart, wat 10,7 % is van het totaal aantal opgestarte overeenkomsten in het duaal leren (Bron: Groepssectorfoto 2020). De meest populaire duale richting binnen het duaal bouwonderwijs is ruwbouw duaal:

Meest populaire duale richtingen in het schooljaar 2019-2020 volgens het aantal opgestarte overeenkomsten (Bron: Jaarrapport VP 2019-2020)

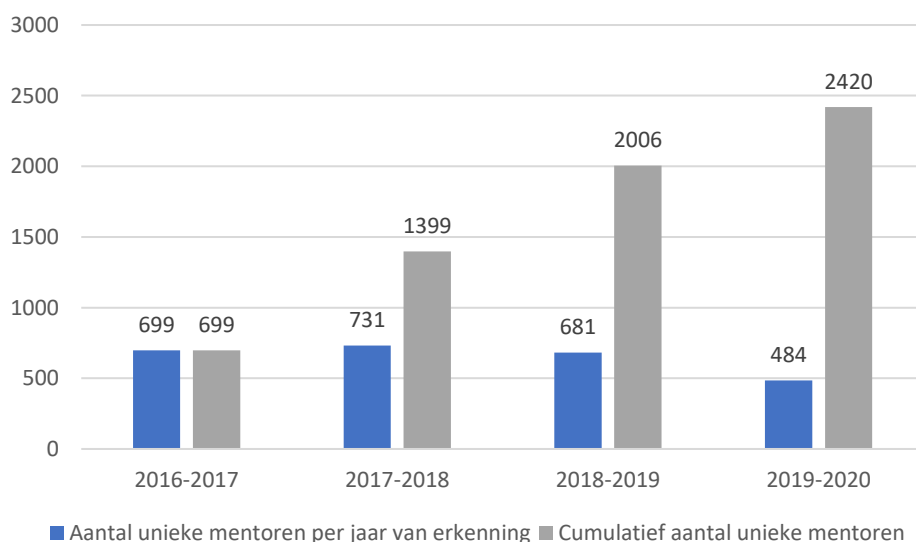
Onderstaande grafiek geeft het aantal gestarte overeenkomsten binnen het SP Bouw weer. Gegevens over het aantal overeenkomsten worden door DWSE uit de applicatie www.werkplekduaal.be gehaald. Er is algemeen geweten dat de opvolging van de overeenkomsten door de scholen en de ondernemingen in de applicatie niet nauwgezet opgevolgd worden. Deze aantallen zijn dan ook indicatief.

Aantal gestarte overeenkomsten duaal leren en leren en werken in de periode 2016-2017 – 2019-2020 (Bron: DWSE: bijlage duaal addendum)

De Vlaamse sociale partners van de bouwsector schuiven een 1 op 1 relatie voor wat de mentor betreft. In het schooljaar 2019-2020 werden 484 unieke mentoren erkend door het SP Bouw (Bron: DWSE: bijlage addendum bouw). In totaal werden reeds 2420 mentoren erkend. Alle mentoren moeten een mentoropleiding volgen, gevolgd hebben, of een recht op vrijstelling kunnen voorleggen.

(Cumulatief) aantal unieke mentoren erkend door het SP Bouw in de periode 2016-2017 – 2019-2020 (Bron: DWSE: bijlage duaal addendum)

De combinatie van bovenstaande gegevens tonen aan dat veel ondernemingen bereid zijn om een leerling op te leiden, maar dat het aantal leerlingen eerder laag is:

Top 20 van de erkende ondernemingen per opleiding, aangevuld met het aantal gestarte overeenkomsten voor deze opleidingen in het schooljaar 2019-2020 en met het aantal unieke vestigingen waarin deze overeenkomsten opstartten:

	Uniek erkende vestigingen voor de opleiding	Gestarte OAO's in '19-'20	In unieke vestigingen
Metselaar	408	110	96
Sanitair installateur	250	59	52
Ruwbouw dual	209	55	50
Monteur centrale verwarming	188	24	24
Werfbediener	172	26	25
Schilder	142	36	33
Dakdekker leien en pannen	140	34	32
Tegelzetter	135	32	32
Machinaal houtbewerker	109	22	21
Schilder-decorateur	102	22	20
Plaatser binnenschrijnwerk	100	15	15
Plaatser buitenschrijnwerk	92	19	18
Binnenschrijnwerker	80	12	11
Werkplaatsbinnenschrijnwerker hout	73	12	11
Decoratie en schilderwerken dual	68	11	10
Stratenmaker	60	11	11
Dakafdichter	57	2	2
Interieurbouwer dual	52	24	22
Dakwerker dual	51	10	9
Stukadoer	50	11	11

Gemiddeld genomen startte er in het schooljaar 2019-2020 bij net geen 20 % van de erkende vestigingen een overeenkomst op. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het gaat om opgestarte overeenkomsten, terwijl we weten dat een groot percentage van de overeenkomsten vroegtijdig beëindigd wordt.

Onderstaande tabel geeft de verdeling weer tussen het aantal lopende, afgelopen en vroegtijdig beëindigde overeenkomsten voor de schooljaren 2016-2017 t.e.m. 2019-2020 (Bron: maandelijkse rapportering SP Bouw, oktober 2020):

Schooljaar	Lopend	Afgelopen	Vroegtijdig beëindigd	Eindtotaal
2016-2017		188	410	598
2017-2018	8	262	477	747
2018-2019	50	273	387	710
2019-2020	185	262	238	685

Dit maakt duidelijk dat er nog een hele uitdaging ligt bij het screenen van de leerlingen, de matching met de onderneming en de mentor, en de uitvoering bij alle partijen.

Duaal leren

De sector zet sterk in op duaal leren. De sector betreurt dan ook dat het aantal duale leerlingen achterblijft op het gecreëerde aanbod (zie onderstaande lijst) en op het aantal erkende ondernemingen (zie eerder). T.e.m. het schooljaar 2019-2020 konden leerlingen opteren voor onderstaande duale opleidingen. De tabel werd aangevuld met het aantal scholen dat hiervoor in theorie de opleiding kan aanbieden (2019-2020) en het aantal leerlingen in de opleiding (2019-2020, meetmoment = februari telling).

	Scholen	Leerlingen
Afwerking bouw duaal	3	8
Asfalt- en betonwegenbouwer duaal	0	0
Bouwplaatsmachinist duaal	0	0
Daktimmerman duaal	0	0
Dakwerker duaal	2	6
Decoratie en schilderwerken duaal	7	12
Ijzervlechter en bekister-betonnerder duaal	1	4
Monteur steigerbouw duaal	0	0
Natuursteenbewerker duaal	0	0
Restauratievakman schilder-decorateur duaal	1	1

Ruwbouw duaal	19	56
Schilder duaal (BuSO)	3	13
Schrijnwerker houtbouw duaal	3	3
Stukadoor duaal	0	0
Vloerder – tegelzetter duaal	5	17

We zien dat het duaal leren alsnog beperkt blijft, maar de bovenliggende cijfers tonen aan dat werkgevers weldegelijk bereid zijn om leerlingen in een kwalitatieve leerweg op te leiden. Vlaanderen telt 14 826 ondernemingen met bouwvakarbeiders. Hiervan zijn er meer dan 12 000 ondernemingen die activiteiten uitvoeren waarvoor er een opleidingsaanbod in het (duaal) onderwijs bestaat. Momenteel zijn er 1 981 reeds voor ten minste één opleiding erkend. De groeimarge bij het aantal leerwerkplekken is dus nog groot.

Ook wat het aantal leerlingen betreft is er een grote groeimarge. In het schooljaar 2019-2020 zaten er 4500 leerlingen in de derde graad van het voltijds bouwonderwijs (incl. BuSO), en zaten er 122 leerlingen in het duaal leren. Quasi alle opleidingen kennen een duaal alternatief. Het aantal leerlingen dat vanuit leren en werken naar duaal leren kan overstappen lijkt eerder beperkt. Maar ook hier is groei mogelijk.

Trend

De verschillende acties die de sector (ook samen met andere sectoren) onderneemt werken toe naar een toename van het aantal leerlingen in duale leertrajecten. De vijver van het aantal leerlingen dat voor de bouwsector kiest verkleint, dus het gaat om het motiveren van scholen, ouders en leerlingen om een bouwopleiding via duaal leren te volgen. De sector heeft in samenwerking met AHOVOKS reeds enkele voorbereidingen gedaan om het duaal leren ook in de tweede graad mogelijk te maken. Dit om de inkanteling van het leren en werken te voorzien. Ook dit zal het aantal leerlingen in het duaal leren doen toenemen. Bovenstaande cijfers tonen aan dat de sector en de leerwerkplekken klaar zijn om deze toename het hoofd te bieden. Onze inhoudelijke ondersteuning naar leerlingen, ondernemingen en scholen toe garandeert dit. Niet al deze ondersteunende acties komen voort uit dit addendum.

Ondersteunende acties

De sector onderneemt heel wat acties om de visie en de ambitie van de sector (zie verder) uit te werken. Dit addendum aan het sectorconvenant ondersteunt de visie en ambitie maar staat niet op zich. In het sectorconvenant staan acties die zich richten op het gehele bouwonderwijs, en Constructiv zal ook steeds een projectvoorstel indienen wanneer het Vlaams ESF-agentschap een interessante oproep uitschrijft rond dit onderwerp. Bovendien heeft de sector op federaal niveau het project risicogroepen van de FOD WASO lopen, waarin tevens acties opgenomen die inwerken op de kwantiteit van de werkplekken, met volgende acties:

- De algemene promotie van de stelsels duaal leren;
- Het enthousiasmeren van werkgevers om leerlingen op te leiden;

En met volgende acties die inwerken op de kwaliteit van de werkplekken:

- De algemene promotie van de ondersteuning die Constructiv biedt;
- De verhoging van de kwaliteit van de leertrajecten van de leerlingen;
- Het uitwerken van steunmaatregelen voor werkgevers;
- De toenadering tussen de werkgevers en de onderwijsinstellingen;
- Een goede communicatie en samenwerking met de onderwijspartners;
- Het in de kijker brengen van inspirerende praktijken;

- De terugkoppeling naar het beleid;
- Een warme overdracht van de geslaagde leerlingen naar de bouwmarkt.

Deze acties worden dus niet in dit addendum opgenomen. Het huidige project loopt t.e.m. december 2021, terwijl dit addendum aan het sectorconvenant loopt t.e.m. december 2022. Indien het niet mogelijk is om het project te verlengen, plannen wij om de acties via dit addendum te bestendigen.

Constructiv garandeert dat er bij de uitvoering van de acties over de verschillende subsidieprojecten geen dubbele financiering gebeurt.

2. Uitdagingen en opportuniteiten duaal leren

• **Uitdagingen**

Instroom

Zoals de omgevingsanalyse duidelijk maakt, is een eerste uitdaging om het aantal leerlingen in de duale opleidingen op te krikken. Hierdoor moet ingewerkt worden op verschillende zaken. Enerzijds kan er een groter aanbod worden gecreëerd bij de onderwijsverstrekkers en anderzijds zouden meer leerlingen moeten kiezen voor de duale variant van hun opleiding. Een combinatie van overheids- en sectoraal beleid moet scholen hiervoor de nodige ondersteuning bieden, en de juiste randvoorwaarden creëren.

Ook wanneer we breder kijken dan het 'duaal leren' leren we uit de omgevingsanalyse dat het aanbod aan erkende leerwerkplekken het aantal leerlingen sterk overstijgt. Het is een uitdaging om de verwachtingen van erkende leerwerkplekken te temperen.

De uitdaging om voldoende instroom te krijgen geldt voor het volledige bouwonderwijs. In het sectorconvenant werken enkele acties hierop in, zoals het ondersteunen van lokale sensibiliseringsacties, het bouwaandachtig maken van externe initiatieven, inzetten op digitalisering bij het opzetten van bouwopleidingen en bij sensibiliseringsacties, en het uitrollen van een algemene imagocampagne.

Imago duaal leren

Duaal leren wordt in de markt gezet als een kwalitatieve opleiding die werkt naar het behalen van een diploma. Het is een uitdaging om de juiste en voldoende acties te ondernemen om de kwaliteit van de trajecten continu te verhogen, zowel naar scholen, leerlingen als naar ondernemingen toe.

Vroegtijdig beëindigde overeenkomsten

Uit de omgevingsanalyse blijkt dat een groot aandeel van de overeenkomsten vroegtijdig beëindigd wordt. Dit aandeel ligt hoger bij de overeenkomsten in het stelsel leren en werken dan bij de overeenkomsten duaal leren. Indien de inkanteling van het leren en werken in het duaal leren en de aanloopfase een feit wordt, wordt het een uitdaging om het sterke imago dat opgebouwd werd rond duaal leren te behouden.

Her-erkenningen

Bij de her-erkenningen wordt het een uitdaging om ondernemingen te motiveren om opnieuw een erkenningsaanvraag in te dienen wanneer zij ondanks inspanningen in de 5 jaar geen enkele leerling hebben toegewezen gekregen, of wanneer zij minstens één

negatieve ervaring hebben gehad die is uitgemond in een vroegtijdig beëindigde overeenkomst.

Duale leerweg

Het is een uitdaging om voor de leerlingen een gehele duale leerweg te voorzien vanaf de tweede graad over de derde graad, tot en met de gespecialiseerde Se-n-Se opleidingen die voldoende interessant zijn om in de toekomst leerlingen er voor aan te trekken. Indien deze logische leerweg niet voorzien is, zijn onderwijsverstrekkers niet gemotiveerd om de respectievelijke duale opleidingen aan te bieden. Zo bestaat er momenteel één duaal specialisatiejaar volgend op de derdegraadsopleiding 'Decoratie en schilderwerk duaal', nl. 'Restauratievakman schilderen en decoratie duaal'. Dit specialisatiejaar is de facto niet te organiseren aangezien er geen leerwerkplekken te vinden zijn die in de buurt van de school liggen, deze activiteiten uitvoeren en een leerling uit het BSO wensen op te leiden. Ondanks de inspanningen vanuit de onderwijsverstrekkers, pedagogische begeleidingsdiensten en de sector is het ook in het schooljaar 2020-2021 slechts voor één leerling gelukt. Deze problematiek weerhoudt scholen ervan om de duale derdegraadsopleiding "Decoratie en schilderwerk duaal" nog aan te bieden. Samen met de onderwijspartners werkt de sector aan een oplossing, nl. het voorzien van een extra specialisatiejaar die deze logische leerlijn wel mogelijk maakt. Deze problematiek moet tijdig worden vermeden bij andere (nog uit te werken) duale opleidingen.

Duaal leren in het TSO

De uitbreiding van het duaal leren naar het TSO is voor de sector een uitdaging: de nodige discussies zullen tijdig moeten worden gevoerd: hoe zal de opleiding er op papier uitzien, en hoe zal de opleiding in de realiteit gegeven worden? De sector is alleszins voorstander om ook TSO-opleidingen duaal te organiseren.

• **Opportunities**

De duale leerweg is uitermate geschikt om bouwberoepen aan te leren. Vele leerlingen die voltijds bouwonderwijs volgen zouden geschikt zijn om de opleiding duaal te volgen.

Ondernemingen zijn overtuigd van de meerwaarde om leerlingen op te leiden, wat kan afgeleid worden uit het groot aantal erkende ondernemingen. Wat duaal leren betreft merken wij uit onze contacten dat zaakvoerders en bedrijfsleiders tevreden zijn dat het duaal leren een kwaliteitsverbetering inhoudt ten opzichte van het 'leren en werken', en dat het intensiever is dan de klassieke stages.

In theorie leidt een grote vraag naar leerlingen gecombineerd met een laag aanbod van leerlingen tot een concurrentiële omgeving waarin ondernemingen werken aan hun kwaliteit om scholen, ouders en leerlingen te overtuigen om voor hen te kiezen. Dit houdt kansen in voor ons als sectoraal partnerschap om sterker in te zetten op deze kwaliteit, inzonderheid de kwaliteit van de mentoren. Dit addendum bevat enkele acties om hen op te volgen en te begeleiden.

Duaal leren heeft het potentieel om uit te groeien tot een succesvolle leerweg, waar leerlingen en ouders een positieve keuze voor maken. Dit is haalbaar, en vergt dat alle partners met de neus in dezelfde richting staan.

Sectoraal actieplan: visie en acties

Werkplekleren heeft in de ondernemingen van de bouwsector een belangrijke plaats. Het omvat het opleiden van nieuwe en ervaren arbeidskrachten, het opleiden van werkzoekenden, de kans geven aan leerlingen uit het bouwonderwijs om interessante werven te bezoeken, er stage te lopen, en het omvat uiteraard ook de intensieve alternerende opleidingstrajecten. Zoals ook in de omgevingsanalyse aangegeven, kent het alternerend leren een rijke traditie. Deze traditie wordt met de huidige Vlaamse regelgeving verdergezet.

De sociale partners van de bouwsector hebben in 2017 in het sectoraal referentiekader verklaard dat het alternerend leren de beste leerweg is om een bouwberoep aan te leren. De ambitie werd naar voor geschoven dat het aantal leerlingen moet toenemen met 10 %, het aantal vroegtijdige beëindigde overeenkomsten moet dalen met 5 % en de doorstroom vanuit het onderwijs naar de sector moet toenemen met 10 %. Via verschillende acties (dit addendum, project risicogroepen, afzonderlijke regionale subsidieprojecten, eigen inspanningen, ...) worden deze doelstellingen nagestreefd.

Om deze ambitie kracht bij te zetten werd een premiestelsel uitgewerkt voor leerlingen die hun opleiding volgen via een alternerend leertraject. Na elk geslaagd schooljaar (uitgedrukt in aantal dagen met een OAO) ontvangt de leerling een premie: na het eerste jaar € 400, en na het tweede jaar € 500. Eens de leerling is afgestudeerd en deze aan de slag gaat in de sector, ontvangt de jonge arbeider een premie van € 700. Bij de werkgever is dit gekoppeld aan een Bouwingroeibaan, wat inhoudt dat de jonge arbeider een contract van onbepaalde duur krijgt, er een mentor wordt aangesteld, er een opleidingsprogramma wordt afgewerkt en er na zes maanden een functioneringsgesprek wordt georganiseerd. Na het eerste jaar als bouwvakarbeider ontvangt de jonge arbeider een laatste premie van € 700, de onderneming ontvangt een premie van € 1000. Dit sectoraal beleid wil leerlingen aanmoedigen om een alternerende bouwopleiding te volgen, hen aanmoedigen om hun traject te vervolledigen, hen belonen voor de trouw aan de sector, en hen garanderen dat ze na de overstap naar de arbeidsmarkt eveneens begeleid worden door de werkgever en de sector.

De opbouw van het premiestelsel illustreert de visie van de sociale partners van de bouwsector: het alternerend leren staat niet op zichzelf. De warme overdracht naar de arbeidsmarkt is geen moment, maar een proces dat maanden tijd vraagt, en dus eveneens een duidelijke begeleiding vraagt. De sector stimuleert onder ander hierdoor de verspreiding van de idee van de lerende organisatie. Door het opzetten van de mentorplicht bij overeenkomsten alternerende opleiding (reeds van kracht voor de decretale verplichting) en bij de bouwingroeibaan (het instrument uit het project risicogroepen met de FOD WASO om de warme overdracht in goede banen te leiden) brengt de sector het mentorschap in de ondernemingen. Niet enkel de leerling en de nieuwe arbeidskracht genieten hiervan, ook de mentor zelf en de andere werknemers hebben hier baat bij.

De sector is van mening dat het levenslang leren reeds moet geïntroduceerd worden tijdens het alternerend leertraject. Eens de leerling doorstroomt naar de arbeidsmarkt wordt het levenslang leren verdergezet binnen de bouwingroeibaan, aangezien dit een opleidingstraject inhoudt. Na de bouwingroeibaan garanderen de acties van het sectorconvenant dat het levenslang leren tijdens de gehele loopbaan een rode draad blijft.

De voorbije jaren waren reeds twee concrete acties opgezet om dit levenslang leren tijdens het duaal leren concreet te maken. Ten eerste kunnen leerlingen duaal leren beroep doen op hetzelfde opleidingsaanbod als leerlingen in het voltijds onderwijs (geregeld via de samenwerkingsovereenkomst voltijds onderwijs binnen het sectorconvenant). Ten tweede wordt er meer aandacht gegeven aan de start van het duaal opleidingstraject: in september 2020 werd voor de tweede keer de 'opleidingsweek duaal leren' georganiseerd. In elke provincie worden er in

deze week vier dagen opleidingen voorzien, specifiek voor de leerlingen duaal leren. Dit gaat zowel om veiligheidsopleidingen als om attitudeopleidingen. Het doel van de opleidingsweek is dat de leerlingen goed voorbereid starten aan hun opleiding op de leerwerkplek.

De realiteit leert ons dat leerlingen in alternerende trajecten niet alle competenties kunnen verwerven op de school- en werkcomponent. Om hieraan tegemoet te komen hebben de sociale partners van de bouwsector voorzien dat de leerlingen tijdens hun alternerend leertraject kunnen deelnemen aan het opleidingsaanbod voor werknemers, en dat de werkgevers hiervoor de nodige financiële tussenkomsten ontvangen. De Vlaamse sociale partners van de bouwsector voorzien in dit addendum de extra dienstverlening vanuit Constructiv om leerlingen in een duaal leertraject proactief toe te leiden naar deze werknemersopleidingen.

De ambitie van de sector is dat de kracht van het duaal leren niet enkel gevoeld wordt door de leerling, maar door de gehele onderneming. Er zijn veel kansen om ondernemingen met een leerling duaal leren te versterken in hun veranderingsproces naar een lerende organisatie. De wisselwerking met de onderwijsverstrekker brengt nieuwe kennis binnen, bijvoorbeeld rond het evalueren van de lerende. Deze kennis kan (ook later bij de bouwingsgroeibaan waar het functioneringsgesprek verplicht is) overgedragen worden naar de andere werknemers. Het tweewekelijks werkbezoek die de sector naar voor schuift, herinnert ondernemingen eraan dat de leerling een opleidingstraject volgt, en legt hiaten bloot die via het aanvullend leerlingen- en werknemersopleidingsaanbod van de sector kan worden ingevuld. Dit zet het gedachtegoed van het levenslang leren extra in de verf. De centrale rol die de mentor opneemt en de opleiding die hiervoor gevolgd moet worden, komt uiteraard ten goede van de lerende, maar heeft ook positieve effecten voor de mentor zelf, de andere werknemers en de zaakvoerder (die de mentor kan inzetten als een opleidingsverantwoordelijke). Een traject duaal leren heeft nood aan een sterke communicatie tussen de lerende, de mentor, de zaakvoerder en de onderwijsverstrekker. Het proces hiertoe (want dit vergt heel wat tijd en energie en verloopt zeker niet foutloos) heeft positieve langetermijneffecten. Het opzetten van een duaal traject verplicht de onderneming om verschillende partnerschappen op te zetten (de school, Constructiv, VDAB, ...). Deze gelegde contacten zullen de onderneming in latere fases in staat stellen om de competentievorming van de werknemers verder te versterken. Bovendien straalt de aandacht voor veiligheid en welzijn tijdens het duaal leertraject uit op de gehele onderneming. Dit alles toont aan dat duaal leren niet op zichzelf staat, en verklaart waarom de sector er sterk op inzet. Duaal leren versterkt alle betrokken partijen en motiveert de onderneming om zich te transformeren naar een lerende organisatie.

De sectorale visie en ambities worden in dit addendum nagestreefd met volgende acties:

1. Kwantiteit van werkplekken in het secundair onderwijs	Actie 1: Hernieuwen erkenning van erkende leerwerkplekken Actie 2: Bieden van hulp aan scholen in hun zoektocht naar leerwerkplekken
2. Kwaliteit van werkplekken in het secundair onderwijs	Erkennen van leerwerkplekken <ul style="list-style-type: none"> • Actie 1: Erkennen van leerwerkplekken Begeleiden van mentoren <ul style="list-style-type: none"> • Actie 1: Opvolgen van de verplichte mentoropleiding • Actie 2: Organiseren van mentoropleidingen • Actie 3: Monitoring van het aanbod van mentoropleidingen • Actie 4: Opzetten van mentorevents Opvolgen en begeleiden van erkende leerwerkplekken <ul style="list-style-type: none"> • Actie 1: Bezoeken van erkende leerwerkplekken • Actie 2: Informeren van erkende leerwerkplekken Inzetten op samenwerking/kennisdeling tussen onderwijs- en werkpartners

	<ul style="list-style-type: none"> Actie 1: Ontwikkelen van materiaal t.v.v. de samenwerking tussen onderwijs en leerwerkplekken
--	---

1. Acties met betrekking tot de kwantiteit van werkplekken in het secundair onderwijs

Visie

De sector is van mening dat er voldoende ondernemingen bereid zijn om leerlingen op te leiden via alternerend leren. Op datum van 31 augustus 2020 zijn er 1981 unieke vestigingen met minstens één goedgekeurde erkenningsaanvraag. Uiteraard zijn er voor bepaalde opleidingen regionaal moeilijkheden om een geschikte onderneming te vinden. De sector zet zich dan in om samen met de onderwijsverstrekker geschikte leerwerkplekken te vinden en te stimuleren om een leerling op te leiden.

Aangezien het aantal beschikbare werkplekken het aantal leerlingen sterk overstijgt, is het verhogen van de kwantiteit van werkplekken in het secundair onderwijs niet de prioriteit binnen dit addendum. Uiteraard is het goed laten verlopen van de her-erkenningen dat wel. Wij wensen reeds erkende ondernemingen aan boord te houden. Zoals reeds hierboven beschreven werd bij de uitdagingen, wordt het moeilijk om ondernemingen die geen leerling hebben kunnen opleiden, of ondernemingen die een negatieve ervaring hebben gehad te overtuigen om opnieuw de aanvraag in te dienen. Constructiv zal de ondernemingen correct informeren en motiveren. Ondernemingen die kwalitatieve stappen willen zetten om scholen en leerlingen aan te trekken zullen wij tijdens deze her-erkenningprocedure verder helpen en koppelen aan een netwerk met een onderwijsverstrekker.

Acties

 Actie 1: Hernieuwen erkenning van erkende leerwerkplekken	
Omschrijving	Constructiv zal de nodige acties ondernemen om de her-erkenningen correct te behandelen.
Timing	Startende vanaf 2021
Betrokken partners	Departement WSE, sociale partners, ondernemingen, scholen
Inspanningsverbintenissen	<p>De eerste erkenningsaanvragen die Constructiv behandelde verliepen op een andere manier dan hoe ze vandaag behandeld worden. In de periode van dit addendum zullen de erkenningsaanvragen van 2016 en 2017 hernieuwd worden. Deze aanvragen zullen door Constructiv behandeld worden zoals een nieuwe erkenningsaanvraag: onderzoek on desk, telefonisch contact, adviezen vragen bij andere SPs (waar nodig), en de definitieve goedkeuring van onze sociale partners.</p> <p>Aanvullend aan deze behandeling wordt in 2021 bekeken welke ondersteunende acties we kunnen ondernemen voor</p>

	ondernemingen die tijdens de erkenningsprocedure hernieuwing aangeven kwalitatieve stappen te willen zetten om scholen en leerlingen te overtuigen bij hen de opleiding te volgen. Denk aan veiligheid en welzijn, onthaal, versterken van de mentor, in contact brengen met onderwijsverstrekker, e.d.
--	---

 Actie 2: Bieden van hulp aan scholen in hun zoektocht naar leerwerkplekken	
Omschrijving	<p>We bieden scholen de mogelijkheid aan om ons uit te nodigen op informatiemomenten naar ondernemingen om de sectorale ondersteuningsacties uit te leggen, en hen extra te stimuleren.</p> <p>Wanneer scholen problemen ondervinden om een geschikte leerwerkplek te vinden, kunnen wij de school hierin ondersteunen. We zetten zowel ons eigen netwerk in als de applicatie RadarDuaal.</p>
Timing	Tijdens de duur van het addendum.
Betrokken partners	Scholen, ondernemingen
Inspanningsverbintenissen	Gericht hulp bieden aan scholen die worstelen met het vinden van werkplekken voor hun leerlingen.

2. Acties met betrekking tot de kwaliteit van werkplekken in het secundair onderwijs

Visie

De sectorale prioriteit gaat naar het verhogen van de kwaliteit in het alternerend leren, en in het duaal leren in het bijzonder. Inwerken op de kwaliteit van de alternerende trajecten gebeurt onder andere aan de kant van de leerwerkplekken. De juiste ingesteldheid en een grote nadruk op veiligheid moet worden nagestreefd.

In het algemeen zet de sector zich via verschillende subsidieprojecten in om de kwaliteit van de leerwerkplekken te verbeteren door in te zetten op de verspreiding van het concept duaal leren (voor opleidingen duaal leren), moet extra aandacht komen op de veiligheid met het oog op het opleiden van (minderjarige) leerlingen, het onthaal van de leerling, en op de begeleiding van de mentor. Inzetten op de verbetering van de communicatie tussen de onderwijsverstrekker en de leerwerkplek is ook belangrijk om het wederzijds begrip te stimuleren, de begeleiding van de leerling te optimaliseren, en de kwaliteit te verbeteren.

Binnen dit addendum is de visie van de Vlaamse sociale partners om via de erkenningsprocedure de nodige kwaliteitsvereisten na te gaan. De zekerheid dat de leerwerkplek de leerling de nodige competenties kan aanbrengen blijft de prioriteit. Veiligheid is een belangrijke factor, maar een moeilijke om tijdens de erkenningsprocedure te beoordelen, aangezien de parameters niet specifiek zijn toegespitst op het begeleiden van jongeren. Tijdens het duaal leertraject is een bezoek van de welzijnsadviseur voorzien om de veiligheid van de leerwerkplek te versterken. Deze

actie is niet opgenomen in dit addendum aangezien het reeds voorzien is in een ander subsidieproject.

Het volgen van de mentoropleiding is een kwaliteitseis om een leerling op te opleiden. De sector stelde de verplichting om de mentoropleiding te volgen in bij de start van het SP bouw. Constructiv leidt de ondernemingen en mentoren naar het marktaanbod, waarbij de werkgeversorganisaties structurele partners zijn. De opvolging van deze verplichting gebeurt continu, wat leidt tot heel wat mentoren die niet langer kunnen optreden als mentor in een leerovereenkomst.

De sector is overtuigd dat alternerend leren een gezamenlijk verhaal is tussen de school en de leerwerkplek. Daarom organiseert de sector gratis opleidingen Meng-de-mentor waarbij trajectbegeleiders en mentoren gezamenlijk de mentoropleiding volgen. De daaropvolgende samenwerking is velen malen kwaliteitsvoller dan wanneer de mentor de opleiding elders volgt, en beide partijen niet deze kans hebben om elkaar tijdens de opleiding te leren kennen.

Behalve het opvolgen van de mentoropleiding en het voorzien van een eigen mentoropleiding vindt de sector het belangrijk om mentoren in hun rol te erkennen. Hierbij wordt telkens gezocht naar een werkbare formule die voldoende interesse opwekt.

Het bezoeken van de ondernemingen tijdens de erkenningsprocedure is organisatorisch moeilijk te realiseren t.g.v. het groot aantal aanvragen, en bovendien levert een bezoek niet perse meer informatie op dan een grondig telefonisch gesprek. Uit efficiëntieredenen worden de ondernemingen tijdens de erkenningsaanvraag dan ook niet bezocht. Omdat de sociale partners het toch belangrijk vinden om de erkende ondernemingen voldoende te informeren, schrijft men in dit addendum de ambitie om elke nieuwe (her-)erkende onderneming binnen het half jaar te bezoeken en te ondersteunen volgens de individuele noden van de onderneming.

De sector zet zich in het algemeen in om kwaliteitsvol informatiemateriaal te ontwikkelen op maat van de ondernemingen. Dit materiaal moet bovendien de verschillende stappen in het gehele traject overspannen: vanaf het moment dat men interesse toont voor het opleiden van een leerling tot en met het moment dat men de afgestudeerde leerling aanwerft.

Acties

1. Erkennen van leerwerkplekken

 Actie 1: Erkennen van leerwerkplekken	
Omschrijving	<p>Elke onderneming die een OAO wenst op te starten, moet voldoen aan de decretale erkenningscriteria. Daarenboven heeft de sector enkele vereisten vastgelegd betreft veiligheid en welzijn. De kwaliteit van de werkplek wordt aan de hand van deze factoren nagegaan.</p> <p>Constructiv is verantwoordelijk voor de administratieve afhandeling van elke nieuwe erkennings- en mentoraanvraag. De sociale partners beslissen finaal over het goed- en afkeuren van de aanvragen.</p> <p>De erkenningsprocedure kent drie stappen: het administratief ingeven van de aanvraag in de eigen systemen, aangevuld met een kwaliteitscontrole on desk, een telefonisch contact met de onderneming, en de beslissing van de sociale partners. Deze procedure geldt voor alle aanvragen, ongeacht of het gaat om</p>

	<p>werkgevers of zelfstandigen (deze laatste type ondernemingen behoren voor alle andere acties die Constructiv uitvoert niet tot de doelgroep aangezien deze geen arbeiders tewerkstellen).</p> <p>De eerste stap betreft het administratief ingeven van de aanvraag in de eigen systemen en de controle on desk. Dit laatste vult de gegevens uit de applicatie aan met onder andere veiligheidsparameters waarover Constructiv beschikt, en opleidingsgegevens over de onderneming en de mentor.</p> <p>De tweede stap betreft het telefonisch contact met de onderneming. Het hoofddoel hiervan is om af te toetsen of de ondernemingen de nodige competenties kan aanleren aan de leerling, en om de onderneming te informeren over de verplichting om de mentoropleiding te volgen. Indien nodig, worden gerichte vragen gesteld in het kader van het veiligheids- en welzijnsbeleid van de onderneming. Indien de opleiding dat de onderneming aanvraagt inhoudelijk niet aanleunt bij de bouwsector, vragen wij advies aan de betrokken partners. In bepaalde gevallen is het ook gewenst om met de onderwijsverstrekker contact op te nemen en de aanvraag te bespreken. Deze informatie (controle on desk, telefonisch contact, contact met de onderwijsverstrekker, contact met een ander SP) wordt gebundeld en samengebracht tot een advies aan de Vlaamse sociale partners.</p> <p>De derde stap houdt de beslissing van de sociale partners in. Zij hebben een beperkte werkgroep samengesteld waarbij elke partner vertegenwoordigd is en de samenstelling paritair is. De adviezen van Constructiv over de nieuwe aanvragen worden aan deze werkgroep voorgelegd. Ook alle vragen van ondernemingen en scholen om een uitzondering te verkrijgen (bijvoorbeeld op het maximaal aantal op te leiden leerlingen per onderneming) worden aan deze groep voorgelegd. Indien zij per kerende van menig verschillen wordt het respectievelijke dossier op de eerstkomende samenkomst van de Vlaamse sociale partners besproken. Deze werkgroep beslist finaal over het goed- en afkeuren van de erkenningsaanvragen.</p> <p>Een aanvraag om een nieuwe mentor aan de onderneming toe te voegen wordt op dezelfde manier behandeld. On desk wordt de nodige informatie over de mentor verzameld. Telefonisch wordt nagegaan wat de reden is van de extra mentor. De sociale partners ontvangen hierover een advies, dat Constructiv na hun beslissing uitvoert.</p> <p>Een plaatsbezoek gebeurt tijdens de erkenningsprocedure niet. De bouwsector wordt gekenmerkt door verschillende mobiele bouwplaatsen per onderneming. De uitrusting van deze ondernemingen staat dan ook verspreid over deze bouwplaatsen. Het is ook niet eenvoudig om aan de hand van één plaatsbezoek te bepalen of men alle nodige activiteiten uitvoert, aangezien men op één bepaald moment niet het volledige overzicht kan krijgen van alle activiteiten die de onderneming uitvoert.</p>
Timing	Deze actie loop continu gedurende de volledige termijn van het addendum.

Betrokken partners	Sociale partners, ondernemingen, scholen
Inspanningsverbintenissen	<ul style="list-style-type: none"> - Elke erkenningsaanvraag (van een vestiging of een mentor) wordt tijdig en neutraal behandeld - Elke aanvraag wordt gevolgd door een administratieve controle - Elke onderneming die een erkenningsaanvraag indient wordt telefonisch gecontacteerd om o.a. zicht te krijgen op de bedrijfsactiviteiten

2. Begeleiden van mentoren

 Actie 1: Opvolgen van de verplichte mentoropleiding	
Omschrijving	<p>De Vlaamse sociale partners van de bouwsector hebben de verplichting aan de mentor opgelegd om binnen het half jaar een mentoropleiding te volgen. Indien men al over een gelijkwaardig pedagogisch attest beschikt, krijgt men een vrijstelling.</p> <p>Deze verplichting wordt opgevolgd door de medewerkers in de centrale diensten en in de regionale kantoren. Er wordt op verschillende tijdstippen en via verschillende kanalen contact opgenomen met de onderneming, om deze te herinneren aan de opleiding, en om de opleiding in te plannen. De eigenlijke inschrijving verloopt meestal via de opleidingscentra die mentoropleidingen aanbieden.</p> <p>Het opvolgingsproces verloopt als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij het toekennen van de erkenning krijgt de onderneming een automatische e-mail vanuit de applicatie werkoplekduaal.be met informatie over de sectorale afspraken van het SP Bouw, wat onder andere de (intussen decretaal) verplichte mentoropleiding inhoudt. • Elke Constructiv-regio (per provincie) volgt de eigen mentoren op. Hiervoor beschikt elke regio over een opvolglijst die wekelijks wordt aangevuld met de nieuwe erkende mentoren. • Het regionaal Constructiv-kantoor contacteert de onderneming per e-mail of telefonisch, verzamelt de attesten die bewijzen dat de mentor de opleiding reeds gevolgd heeft, verzamelt de vrijstellingen waarop mentoren kunnen beroep doen (bijvoorbeeld door het voorleggen van een pedagogisch diploma) en leidt de overige mentoren toe naar het regionaal opleidingsaanbod. In dat geval wordt de onderneming geïnformeerd over de bestaande Vlaamse en sectorale financiële incentives. De mentoropleiding voor het opleiden van leerlingen wordt ook gekaderd in het breder verhaal van de interne opleidingen en van de bouwingsgroei (zie boven). De acties en reacties worden administratief bijgehouden.

	<ul style="list-style-type: none"> • Na 2 maanden ontvangen de ondernemingen van de mentoren die nog niet in orde zijn een herinneringsbrief vanuit het hoofdkantoor. Dit o.b.v. een lijst vanuit het Departement WSE en o.b.v. de regionale opvolging. • Het hoofdkantoor verwerkt i.s.m. de verschillende Constructiv-kantoren de reacties. • De daaropvolgende 2 maanden volgen de Constructiv-kantoren de mentorverplichting op per e-mail of per telefoon. De acties en reacties worden administratief bijgehouden. • Na opnieuw twee maanden ontvangen de ondernemingen van de mentoren die nog niet in orde zijn een brief "laatste kans" vanuit het hoofdkantoor. Dit o.b.v. een lijst vanuit het Departement WSE en o.b.v. de regionale opvolging. • Het hoofdkantoor verwerkt i.s.m. de verschillende Constructiv-kantoren de reacties. • De daaropvolgende 2 maanden volgen de Constructiv-kantoren de mentorverplichting op per e-mail of per telefoon. De acties en reacties worden administratief bijgehouden. • Na 6 maanden ontvangen de ondernemingen de melding dat de mentoren waarvoor nog geen mentoropleiding werd gevolgd worden gesanctioneerd. Dit houdt in dat zij niet langer kunnen optreden in een overeenkomst met een leerling tot zolang zij de mentoropleiding niet gevolgd hebben. Wanneer er op dat moment een leerling actief is, wordt de mentor pas gesanctioneerd vanaf de eerstkomende 1 juli. • Het hoofdkantoor verwerkt deze statusovergang en informeert de verschillende Constructiv-kantoren, de sociale partners en het SP Bouw. <p>Mentoren die de opleiding niet tijdig volgen en geen alternatief kunnen voorleggen, worden aldus gesanctioneerd. Zij kunnen niet langer optreden als mentor in een overeenkomst met een leerling. Indien een mentor op een later moment nog wenst op te treden als mentor, moet deze vooreerst de mentoropleiding gevolgd hebben, of hiervoor een inschrijvingsbewijs kunnen voorleggen.</p>
Timing	Deze actie loop continu gedurende de volledige termijn van het addendum.
Betrokken partners	Ondernemingen, mentoren
Inspanningsverbintenissen	<ul style="list-style-type: none"> - Van elke erkende mentor wordt opgevolgd of deze de mentoropleiding gevolgd heeft, of kan bewijzen dat deze een beroep kan doen op een vrijstelling (bijvoorbeeld door het voorleggen van een pedagogisch diploma). - Mentoren die de opleiding niet tijdig volgen worden gesanctioneerd.

Actie 2: Organiseren van mentoropleidingen

Omschrijving	<p>De sector is overtuigd dat alternerend leren een gezamenlijk verhaal is tussen de school en de leerwerkplek. Daarom organiseert de sector zelf de Meng-de-mentor opleiding. Dit is een gratis opleiding (die ook erkend is voor de doelgroepenkorting voor mentoren) waarbij trajectbegeleiders en mentoren gezamenlijk de mentoropleiding volgen. Het betreft de trajectbegeleiders en de mentoren die daadwerkelijk in het kader van een leerovereenkomst zullen samenwerken. Het betreft dus niet een gemengde groep van onderwijsverstreckers en mentoren. Het gaat om een opleiding op het niveau van de individuele onderwijsverstrekker.</p> <p>De daaropvolgende samenwerking is velen malen kwaliteitsvoller dan wanneer de mentor de opleiding elders volgt. Beide partijen krijgen tijdens deze opleiding de kans om elkaar goed te leren kennen, en krijgen tips aangereikt die ze tijdens het opleidingstraject van de leerlingen kunnen gebruiken.</p> <p>Deze opleiding zal ook in 2021 en 2022 verder opgezet worden.</p>
Timing	Deze actie loop continu gedurende de volledige termijn van het addendum.
Betrokken partners	Ondernemingen, mentoren, lesgevers
Inspanningsverbintenissen	<ul style="list-style-type: none"> - Promotie maken voor de opleiding - Ingaan op vragen van scholen om deze opleiding ter plaatse te organiseren - Kwaliteitsvol aanbieden van de opleiding

Actie 3: Monitoring van het aanbod van mentoropleidingen

Omschrijving	<p>Constructiv treedt enkel op als opleider voor de meng-de-mentor opleiding. Voor andere mentoropleidingen wordt naar het marktaanbod doorverwezen.</p> <p>Met enkele partners is een mentoropleiding ontwikkeld en erkend door de Vlaamse overheid. Deze opleiding focust zich specifiek naar ondernemingen met bouwactiviteiten.</p> <p>Constructiv verzamelt het marktaanbod van enkele spelers en publiceert deze op de website mentor.constructiv.be. Deze website wordt gebruikt bij de communicatie naar erkende ondernemingen en mentoren.</p>
Timing	Deze actie loop continu gedurende de volledige termijn van het addendum.
Betrokken partners	Ondernemingen, mentoren, lesgevers
Inspanningsverbintenissen	<ul style="list-style-type: none"> - Verzamelen marktaanbod - Publiceren marktaanbod en hierover communiceren

Actie 4: Acties om mentoren meer te waarderen

Omschrijving	<p>De sector blijft inzetten op het organiseren van intervisie- en terugkomenten voor mentoren. De voorbije ervaringen waren positief wat de inhoud en feedback betreft, maar waren een teleurstelling wat de opkomst betreft.</p> <p>Om deze opkomst te verhogen zullen wij intern, maar ook intersectoraal en met de ondernemingen en de mentoren zelf brainstormen over mogelijke oplossingen. Er kan geëxperimenteerd worden met het startuur, de vorm (digitaal?), de duur, de inhoud (éénrichtingsverkeer of een debat), de aanpak (groot- of kleinschalig), al dan niet gekoppeld aan een ontspannende (gratis) activiteit. Ook de opvolging van de inschrijvingen zal extra aandacht vragen (herinneringen, persoonlijk aanspreken, e.d.).</p> <p>Ook vanuit het ESF 480-project zullen we goede praktijken verzamelen en deze omzetten naar sectorale acties. Via het ESF-project 480 zetten Volta, Educam, Inom, Woodwize en Constructiv intersectoraal in op het tekort aan leerlingen en scholen die duaal leren aanbieden, en op de verhoging van de kwaliteit van de opleidingen. Dit in samenwerking met de scholen en ondernemingen zelf via regionale lerende netwerken.</p> <p>Om de mentoren te erkennen in hun rol kunnen ludieke acties opgezet worden om hen in de kijker te zetten. Denk aan stickers, een trui, posters, ...).</p>
Timing	Deze actie loopt continu gedurende de volledige termijn van het addendum.
Betrokken partners	Ondernemingen, mentoren, lesgevers
Inspanningsverbintenissen	<ul style="list-style-type: none"> - Het provinciaal organiseren van een mentorevent - Nadenken over manieren om erkende mentoren op een laagdrempelige manier in de kijker te zetten

3. Opvolgen en begeleiden van erkende leerwerkplekken

Actie 1: Bezoeken van erkende leerwerkplekken

Omschrijving	<p>Constructiv engageert zich om elke erkende leerwerkplek¹ volgend op het half naar na de (eerste) (her)erkenning te bezoeken, en te informeren en ondersteunen over</p> <ul style="list-style-type: none"> - De verplichte mentoropleiding - Het onthaalbeleid (ook indien er reeds een leerling actief is, is het zeer interessant om dit te overlopen, zowel voor
---------------------	---

¹ Constructiv is enkel bevoegd voor ondernemingen die arbeiders tewerkstellen. Constructiv bezoekt geen eenmanszaken.

	<p>de huidige leerling als voor toekomstige leerlingen, jongeren en nieuwe arbeiders).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Financiële incentives allerhande - Opzetten samenwerking met scholen in de buurt - Aanwervingsmogelijkheden - Indien mogelijk wordt ook de mentor betrokken bij dit gesprek - ... <p>Dit ongeacht of er een leerling actief is of niet.</p> <p>Daarnaast engageert Constructiv zich tijdens de looptijd van het project risicogroepen 2020-2021 (FOD) om ondernemingen met een lopende leerovereenkomst te bezoeken, specifiek gericht op het veiligheidsaspect: "Wordt de leerling opgeleid in een veilige leeromgeving?". Indien dit project voor 2022 niet wordt verlengd, of deze actie er geen onderwerp meer van uitmaakt, komt deze op conto van dit addendum.</p>
Timing	Duurtijd van het addendum
Betrokken partners	Ondernemingen, mentoren, scholen
Inspanningsverbintenissen	<ul style="list-style-type: none"> - Elke erkende onderneming wordt binnen het half jaar volgend op de (eerste) (her)erkenning bezocht - De onderneming krijgt advies op maat - Indien nodig wordt de onderneming opnieuw bezocht (door een collega met andere expertise) of wordt de onderneming doorverwezen

 Actie 2: Opmaak van informatiemateriaal om erkende leerwerkplekken te ondersteunen bij begeleiding jongere	
Omschrijving	<p>Constructiv zet zich in om extra materiaal te ontwikkelen om de erkende leerwerkplekken beter te informeren.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Algemene informatie - Onthaal van de leerling - Samenwerking met de school - Evaluatie van de leerling - Veiligheid en welzijn - Aanwervingsmogelijkheden - ... <p>Waar mogelijk worden deze publicaties gekaderd in het concept van 'de gouden tips' (zie actie hieronder).</p> <p>Per publicatie wordt bekeken in welke fase en op welke manier deze aan de ondernemingen bezorgd wordt.</p>
Timing	Dit materiaal wordt ontwikkeld of actueel gehouden tijdens de looptijd van dit addendum.
Betrokken partners	Ondernemingen, scholen, mentoren, ...

Inspanningsverbintenissen	De informatiehoed van ondernemingen beantwoorden met klantvriendelijk materiaal
---------------------------	---

 Actie 3: Levenslang leren tijdens de leerovereenkomst	
Omschrijving	<p>Tijdens een leerovereenkomst kan de leerwerkplek dikwijls niet alle competenties aan de leerling aanbieden. Er bestaan verschillende mogelijkheden om deze competenties toch aan de leerling aan te leren. Eén mogelijkheid is dat de leerling deelneemt aan werknemersopleidingen. Dit is mogelijk gemaakt voor leerling die opgeleid worden door bouwbedrijven. Binnen deze convenantperiode zal dit aanbod proactief gecommuniceerd worden naar leerwerkplekken.</p> <p>Dit aanbod geldt trouwens niet enkel voor competenties die de onderneming niet kan aanbieden, maar is geldig voor alle opleidingen die de leerling versterken in zijn of haar leerweg.</p>
Timing	2021-2022
Betrokken partners	Ondernemingen, scholen (incl. centra leren en werken), leerlingen, mentoren, ...
Inspanningsverbintenissen	<ul style="list-style-type: none"> - Bekendmaken van deze actie aan ondernemingen, scholen en leerlingen - Opvolgen van de gedane engagementen

4. Inzetten op samenwerking/kennisdeling tussen onderwijs- en werkpartners

 Actie 1: Ontwikkelen van materiaal t.v.v. de samenwerking tussen onderwijs en leerwerkplekken	
Omschrijving	<p>In 2020 is Constructiv binnen de constellatie van een lerend netwerk gestart met het ontwikkelen van materiaal dat ten voordele komt van de samenwerking tussen de school en de leerwerkplek. Dit materiaal werden de 'Gouden tips' gedoopt. De 'gouden tips' werken aan een beter wederzijds begrip, en worden dan ook gezamenlijk met de onderwijsverstrekkers en de ondernemingen opgemaakt.</p> <p>De eerste 'gouden tips' bespreken de opstart van de samenwerking tussen onderneming en school, en bespreken de werkbezoeken die de trajectbegeleiders bij de leerwerkplekken uitvoeren.</p> <p>De 'gouden tips' willen we graag uitbreiden met de thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indienen van de erkenningsaanvraag • Opstart van de overeenkomst • Uitvoering van het leertraject • Opvullen van de hiaten in het opleidingsplan • Aandacht voor veiligheid • Evaluatie van de leerling • Warme overdracht van de leerling naar de arbeidsmarkt

	Deze 'gouden tips' worden verspreid onder scholen en ondernemingen. Per publicatie wordt bekeken in welke fase en op welke manier deze aan de ondernemingen bezorgd wordt.
Timing	Samen met de ondernemingen en scholen wordt een prioriteitenlijst bepaald. Tijdens de periode van dit addendum worden de 'gouden tips' verder uitgebreid en verspreid.
Betrokken partners	Ondernemingen, scholen, pedagogische begeleidingsdiensten
Inspanningsverbintenissen	<ul style="list-style-type: none"> - Uitwerken 'gouden tips' rond nieuwe thema's - Verspreiding van deze 'gouden tips'

Actie 2: Aanwezigheid op de kickoff dual leren

Omschrijving	Constructiv engageert zich om aanwezig te zijn op de kickoffs dual leren of soortgelijke evenementen die uitgaan van het Departement WSE.
Timing	Afhankelijk van de timing van het departement.
Betrokken partners	Departement WSE, onderwijsverstrekkers, andere sectoren, pedagogische begeleidingsdiensten
Inspanningsverbintenissen	<ul style="list-style-type: none"> - Actieve aanwezigheid - Deelname aan voorbereidingsgesprekken

3. Acties naar het hoger en volwassenenonderwijs

Visie

De Vlaamse sociale partners hebben onlangs bevestigd dat Constructiv geen acties dient te ondernemen in het kader van de opvolging van het duaal leren in het hoger en volwassenenonderwijs. Het hoger onderwijs leidt jongeren op tot bedienden, wat vooralsnog niet de doelgroep van Constructiv is. Vanuit het volwassenenonderwijs zien we geen doorstroming naar de bouwondernemingen, en dus wordt dit onderwijstype niet beschouwd als kwalificerend voor bouwberoepen.

De sociale partners vragen wel aan Constructiv om het beleid op te volgen.

Acties

 Actie 1: Opvolgen beleid	
Omschrijving	Het duaal leren is een leervorm die breder kan ingezet worden dan enkel in het secundair onderwijs. Om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen en om onze partners correct en tijdig te kunnen informeren over de evoluties terzake zal Constructiv het Vlaams beleid rond dit thema opvolgen. Na afstemming met de sociale partners kan Constructiv ook de sectorale mening verspreiden in de verschillende overlegplatformen (zoals de klankbordgroep sectoren).
Timing	Gedurende de periode van dit addendum.
Betrokken partners	Sociale partners, Departement WSE, ESF
Inspanningsverbintenissen	<ul style="list-style-type: none"> - Opvolgen van het beleid - Signaleren van belangrijke evoluties aan onze partners - Wanneer mogelijk: verspreiden van het sectoraal standpunt

Rode draden

 Intersectorale samenwerking	Via het ESF-project 480 zetten Volta, Educam, Inom, Woodwize en Constructiv intersectoraal in op het tekort aan leerlingen en scholen die duaal leren aanbieden, en op de verhoging van de kwaliteit van de opleidingen. Dit in samenwerking met de scholen en ondernemingen zelf via regionale lerende netwerken. In samenwerking met andere sectorale opleidingsfondsen worden voor intersectorale opleidingen de activiteitenlijsten van nieuwe duale opleidingen gezamenlijk opgemaakt.
---	--

	<p>Tijdens het behandelingsproces om ondernemingen te erkennen als leerwerkplek is het nodig om het advies van een ander SP in te roepen wanneer de inhoud van de opleiding niet aan de bouwsector gelieerd is. Bilateraal worden hierover afspraken gemaakt.</p> <p>Met andere sectoren wordt er op regelmatige basis overleg gevoerd (bilateraal of gezamenlijk) over het uitwisselen van goede praktijken, standpunten, ideeën, e.d.</p> <p>Vanuit Constructiv is er een afvaardiging vanuit de sector op de klankbordgroep sectoren, georganiseerd door het Departement WSE.</p> <p>Met Woodwize is er een concrete samenwerking voor het organiseren van een opleidingsaanbod voor leerlingen in een duaal traject.</p>
 <p>Acties als gevolg van de impact van corona (relance toets)</p>	<p>Momenteel hebben wij geen indicaties dat bouwondernemingen minder bereid zijn om leerlingen op te leiden ten gevolge van de Corona-crisis. Wij blijven gevoelig voor signalen die het tegendeel beweren, en reageren gepast (opnemen contact, meehelpen aan de zoektocht van de school).</p> <p>Tijdens een recessie kijken bouwbedrijven snel naar leerlingen. Hen moeten wij voldoende informeren over de bedoeling van alternerende trajecten (leren i.p.v. werken).</p> <p>We merken voornamelijk geen lagere bereidheid bij ondernemingen om leerlingen op te leiden. Er zijn geen acties die hier specifiek op inzetten.</p> <p>De roep om digitale opleidingen vergroot. Er zijn in de eerste lockdown van 2020 reeds proeven opgezet. Deze ervaring wordt in 2021 gebruikt om de digitalisering verder te zetten, met een nadruk op de leerkrachtenopleidingen. De onderwijspartners en de scholen zelf worden hiervoor geconsulteerd.</p> <p>De bouwsector werd door de eerste lockdown getroffen, maar is relatief snel kunnen herstarten. Ook de leerovereenkomsten konden heropstarten. Tijdens de tweede lockdown van 2020 kon de bouwsector verderwerken. Het wordt niet nodig geacht om te zoeken naar sectorale oplossingen als alternatief voor de schorsing van de werkplekcomponent.</p>
 <p>Acties die bijdragen tot het optimaliseren/ vernieuwen van de werking</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vertalen van de procedure hernieuwen erkenning naar het SP Bouw - Een breder gebruik van de applicatie RadarDuaal door de interne adviseurs van Constructiv - Ontwikkelen van een proces om elke erkende onderneming binnen de zes maanden na erkenning te bezoeken en uitvoering hiervan - Ontwikkelen van materiaal (incl. de 'gouden tips') om de ondernemingen te informeren over de verschillende relevante thema's m.b.t. het opleiden van een leerling

Resultaatsverbintenissen

Resultaatsverbintenis	2021	2022
Aantal plaatsbezoeken (per jaar) in het kader van erkenning en opvolging van leerwerkplekken	300	300
Aantal telefonische contacten (per jaar) in het kader van erkenning en opvolging van leerwerkplekken	700	700
Aantal op te volgen mentoren	600	600

Ook 'virtuele' bezoeken kunnen in rekening gebracht worden. Dit zijn online vergaderingen van **een 2-tal uur**. Deze virtuele bezoeken tellen voor 1/4de werkdag (twee virtuele bezoeken staan dus gelijk aan 1 plaatsbezoek). Tijdens periodes waarin het omwille van wettelijke restricties op het vlak van de pandemie covid-19 crisis niet mogelijk is om fysiek langs te gaan op de werkplek, staat een virtueel bezoek gelijk aan een plaatsbezoek (telt dus 1/2de werkdag).

Budgetcategorieën

Budgetcategorie 1

1 FTE (300 bezoeken @ 1/2) + 700 tel @ 1/10) per jaar

Budgetcategorie 2

Inschaling categorie:

Categorie 4 : > 540 mentoren

Algemene bepalingen inzake financiering, beëindiging, wijziging, evaluatie, controle en toezicht van de overeenkomst

Financiering

Twintig procent van het in artikel 1 vermelde bedrag wordt uitbetaald in zoverre de resultaatsverbintenissen zijn behaald. Als een resultaatsverbintenis niet wordt behaald, wordt de twintig procent a rato van het aantal behaalde resultaatsindicatoren uitbetaald.

Beëindiging

Het addendum wordt afgesloten voor een periode van 2 jaar. Het addendum kan niet stilzwijgend worden verlengd.

Het addendum eindigt hetzij bij het verstrijken van de looptijd, hetzij bij onderlinge overeenkomst tussen de partijen, hetzij door opzegging. De partijen kunnen op elk moment het addendum opzeggen, mits ze een opzegtermijn van 6 maanden in acht nemen. De kennisgeving van de opzegging gebeurt per aangetekende brief. De opzeggingstermijn begint te lopen vanaf de eerste werkdag na de kennisgeving. Het addendum kan door de Vlaamse Regering worden beëindigd zonder inachtnaam van een opzegtermijn en zonder dat het aanleiding kan geven tot de betaling van een vergoeding als het algemeen belang dat in buitengewone omstandigheden vereist. Als bij de evaluatie door het departement Werk en Sociale Economie wordt vastgesteld dat de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties op ernstige wijze tekortschieten in de verwezenlijking van de beoogde doelstellingen, kan de Vlaamse Regering het addendum eenzijdig beëindigen zonder opzegtermijn en zonder dat het aanleiding kan geven tot de betaling van een vergoeding.

Evaluatie

Het departement Werk en Sociale Economie voorziet richtlijnen voor de inhoudelijke en financiële rapportage. Bij de opvolgingsmomenten en evaluaties wordt nagegaan of de aangegeven verbintenissen ook effectief zijn bereikt.

Controle en toezicht

De sociaalrechtelijke inspecteurs van het departement Werk en Sociale Economie zijn belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze overeenkomst.

Opgemaakt in drie originele exemplaren waarvan elke partij een exemplaar ontvangt te Brussel op

Namens de Vlaamse Regering,

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Ben WEYTS

Namens de sociale partners van de Bouwsector,
met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

De heer Karl NEYRINCK,
Voorzitter Vlaamse Confederatie Bouw

De heer Jean-Pierre WAEYTENS,
Gedelegeerd bestuurder Bouwunie

De heer Marnix VAN HOE,
Bestuurder, FeMa

met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

De heer Justin DAERDEN,
Federaal Secretaris ACV-Bouw, Industrie & Energie

De heer Gianni DE VLAMINCK,
Federaal Secretaris ABVV-AC

De heer Johan VANDYCKE,
Nationaal Sectoraal Verantwoordelijke ACLVB